

VARIETATS ALTERNATIVES A LA 'GOLDEN DELICIOUS' DE TIPOLOGIA GROGA

SETEMBRE 2019

RESUM

L'activitat demostrativa proposada ha consistit en mostrar els valors agronòmics i de qualitat superior d'un conjunt de varietats de pomera de tipologia 'grogà' que poden constituir una alternativa a la producció de 'Golden Delicious' en les condicions edafoclimàtiques de Girona. Les varietats més destacades i interessants de poma groga serien 'Shinano Gold', 'Honeymoon®' i 'Opal®'.

L'activitat ha utilitzat el conjunt de coneixements adquirits en projectes anteriors en els que s'han identificat aquestes varietats en front d'altres possibilitats, també ha resumit i sintetitzat la informació rellevant en forma de guies de cultiu i, finalment, ha transferit aquests coneixements en jornades de transferència específiques dirigides tant a directors i gerents d'empreses comercialitzadores de fruita, productors de poma i tècnics consultors.

01. Objectius

L'objectiu general és mostrar als productors de pomera de Girona que existeixen varietats alternatives a la 'Golden Delicious' de tipologia 'grogà' de millor qualitat organolèptica. Els objectius específics són:

1. Mostrar que hi ha una sèrie de varietats alternatives a la 'Golden Delicious' de tipologia 'grogà' que poden ser cultivades a la zona de producció de Girona amb nivells de producció i qualitat semblants o superiors.
2. Mostrar que les varietats de tipologia 'grogà' alternatives a la 'Golden Delicious' proposades tenen característiques organolèptiques superiors i que s'ajusten millor a les preferències dels consumidors.
3. Sintetitzar la informació disponible mitjançant la generació d'unes 'Guies de cultiu' per a cada una de les varietats alternatives que incloguin una descripció de l'itinerari productiu (portaempelt adequat, marc de plantació, pol·linitzadors, sistema de formació i tipus de poda, gestió de la càrrega, maneig de la qualitat, determinació de la data de collita i recomanacions de collita, entre altres).
4. Realitzar sessions de transferència tecnològica per presentar aquestes guies a productors i tècnics.

02. Descripció de les actuacions previstes

Les activitats demostratives s'estructuren en 3 tasques.

Tasca 1. Mostrar el potencial productiu i de qualitat de les varietats alternatives a 'Golden Delicious'.

Aquesta tasca es realitza utilitzant les parcel·les del programa d'avaluació varietal i del programa de millora genètica (Taula 1).

Aquestes varietats ja s'han avaluat durant varis anys en la col·lecció de varietats del IRTA Mas Badia i actualment estan plantades en parcel·les demostratives a l'Estació Experimental Agrícola Mas Badia en un nombre suficient d'arbres per tal de poder culminar la seva avaluació i decidir conjuntament amb el sector la seva idoneïtat. Tot seguit es destaquen les principals característiques:

Taula 1. Varietats d'avaluació a l'IRTA Mas Badia com a alternatives a la 'Golden Delicious'.

Varietat	Foto	Principals característiques
'OPAL® UEB 32642'		Groga, sensible a russeting i resistent a motejat. És dolça, ferma i crocant. Adaptada a climes càlids, la floració és primerenca i la collita ve 10-15 dies més tard que 'Golden'. L'arbre és molt productiu i destaca la seva aptitud a la conservació.
'SHINANO GOLD'		Groga, xata i brillant. És dolça i lleugerament acidulada, ferma i molt crocant. De cutícula molt fina amb fruits extraordinàriament nets de russeting. Té una bona presentació i destaca la seva qualitat organolèptica.
'HONEYMOON® PremA153'		Groga, allargada i molt atractiva. Té lentícels marcadets en el fruit i pot presentar russeting a la zona piltillar. Molt ferma i crocant amb un gust dolç equilibrat. Ben adaptada a climes càlids però sensible a la caiguda fisiològica.

Tasca 2. Sintetitzar la informació disponible en forma de 'Guia de Cultiu'.

S'ha elaborat una guia titulada "Varietats de poma de tipologia groga com a alternativa a la 'Golden Delicious'" que inclou guies de cultiu amb una descripció de l'itinerari productiu de cada varietat. La seva difusió en resta pendent.

Tasca 3. Jornades de Transferència específiques

Com a part integrant de l'acció demostrativa, s'han realitzat diverses actuacions de transferència amb l'objectiu de donar a conèixer les alternatives de poma groga.

Aquestes varietats s'han explicat específicament en 2 Jornades tècniques i també en el marc de 2 Jornades tècniques més realitzades a Mas Badia i a Mollerussa.

Figura 2. Jornada tècnica en el marc del Pla Anual de Transferència Tecnològica 2019.

03. Resultats

Els resultats dels paràmetres de qualitat avaluats a collita van mostrar com les noves varietats, 'Shinano Gold', 'Opal®' i 'Honeymoon®', tenen més fermesa, inclús també després d'un període de frigoconservació, en comparació a les pomes del grup 'Golden'. Pel que fa al color, també es constata que les noves varietats superen a la Golden tradicional.

En el marc del projecte es van dur a terme diferents sessions de tast on es va poder constatar que les noves varietats de tipologia groga tenen major acceptació al paladar dels participants.

04. Àmbit d'aplicació

L'evolució de la superfície plantada de pomera a Catalunya ve experimentant una davallada constant en els últims anys. Aquesta davallada afecta principalment a la varietat Golden Delicious.

S'estima que entre l'any 2001 i l'any 2015 s'han perdut aproximadament 3000 Ha de Golden. Això és conseqüència de la pèrdua de competitivitat d'aquest sector i en particular de la producció de Golden en front a les produccions procedents d'altres zones europees. La falta de competitivitat és deguda a les característiques climàtiques de les zones de producció que condueixen a la disminució de la superfície plantada degut a l'arrancada de plantacions de 'Golden Delicious' encara que continua essent majoritària en els efectius productius de les empreses de Catalunya. Malauradament, les parcel·les arrancades no es replanten, fins a la data, per manca d'alternatives vàlides.

L'activitat demostrativa proposada ha validat que hi ha 3 varietats de pomera de tipologia 'grogas' que podrien suposar una reversió de la tendència actual i comportar un guany de competitivitat de les empreses de producció de poma a Catalunya. Aquestes 3 varietats poden representar una alternativa vàlida a la 'Golden Delicious' i per tant pot significar poder recuperar una part de les 3000 Ha de Golden que s'han arrancat.

L'impacte territorial seria més important a les comarques amb major plantació de pomeres (Pla d'Urgell, Segrià, Alt Empordà i Baix Empordà). Això podria suposar un gran impacte en la superfície total de pomera plantades en aquestes comarques.

05. Conclusions i accions futures

La millor estratègia per tenir pomes més grogues és plantar les noves varietats que presenten un avantatge en aquest sentit i també una millora en tots els atributs de qualitat. Les varietats més destacades de poma groga alternatives a les 'Golden' tradicionals serien 'Shinano Gold', 'Honeymoon®' i 'Opal®'.

En varietats del grup 'Golden' seria recomanable retrassar la collita i collir en diverses passades per garantir el color groc que desitja el consumidor.

Altres factors que afavoreixen la coloració groga són una bona exposició dels fruits a la llum i controlar la fertilització nitrogenada. Per tant, totes les pràctiques que segueixin aquest objectiu són les accions futures en que cal aprofundir.

DADES DEL CENTRE DE RECERCA

IRTA Mas Badia
Mas Badia s/n 17314 La Tallada d'Empordà
www.irta.cat
CONTACTE: joaquim.carbo@irta.cat

Fundació **MAS BADIA**
Estació Experimental Agrícola

IRTA
RECERCA I TECNOLOGIA
AGROALIMENTÀRIES

PRESSUPOST

Pressupost total del projecte: 22.848,80 €
Contribució de la UE al pressupost: 9.824,98 €

DIFUSIÓ DEL PROJECTE

- 26/09/2018 Jornada de varietats de poma groga inclosa en el Pla Anual de Transferència Tecnològica (PATT) ref. 180274.
- 16/10/2018 Jornada fructícola de tardor inclosa en el PATT ref. 180275.
- 17 i 18/10/2018 XXIII Jornada Fructícola de Mollerussa inclosa en el PATT ref. 180252.
- 20/09/2019 II Jornada de varietats de poma groga inclosa en el PATT ref. 190258.

Amb el finançament de:

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació**

**Fons Europeu Agrícola
de Desenvolupament Rural:**
Europa inverteix en les zones rurals

Projecte finançat a través de la operació 01.02.01 de Transferència Tecnològica del Programa de desenvolupament rural de Catalunya 2014-2020.

Ref.: 023_2017.